

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XVIII

Paříž

Číslo 1

únor 1987

Živý pomník křesťanského rozkolu

Na letošní rok připadá významné šestisetleté výročí přijetí křesťanství na Litvě a je to zároveň rok, kdy vrcholí přípravy na křesťanské milénium na Ukrajině, odkud se pak Kristovo poselství rozšířilo postupně na celou Rus. Výchozím bodem byl křest sv. Vladimíra a jeho družiny na březích Dněpru v r. 988 a další postup byl neobyčejně rychlý, díky průkopnické práci slovanských apoštolů Cyrila a Metoděje, která zde přinesla další skvělé plody.

Kyjevská Rus zcela přirozeně žila ve spojení s nedalekým patriarchátem v Cařihradu, v podmínkách velké autonomie, která v této oblasti křesťanského světa má starobylou tradici.

V 11. století, v okamžiku velkého rozkolu, zůstala věrna svému patriarchovi a stala se tak jednou z větvi pravoslavného křesťanství. Před novou a ještě obtížnější volbu byla postavena uprostřed 15. století, po dobytí Cařihradu Turky. Kulturně vyspělejší Řím byl daleko a prožíval zrovna jednu ze svých nejtěžších krizí. Volba nemohla nepadnout na nový Řím všech pravoslavných, na Moskvu. Neobešlo se to bez silných napětí uvnitř církve, která vlastně

už nikdy zcela nezmizela. a to tím spíše, že patriarchát v Moskvě začal velmi brzy společně s mocí politickou usilovat o utužení pout, kterými Ukrajina na centru závisela. Tak došlo už koncem 16. století na území Haliče (severozápadní Ukrajina) k uzavření Unie s Římem, podle které se tammím křesťanům dodnes říká uniáté (též řeckokatolíci podle jejich ritu, jehož součástí je jejich ženatý klerus a slovanská liturgie po byzantském vzoru). Tato církev je dodnes živým pomníkem důsledků křesťanského rozkolu. I pravoslavní na Ukrajině prošli v dalším století důležitou reformou, která je přiblížila římské církvi, ale tlak moskevského patriarchátu neustále rostl a vyvrcholil za Petra Velikého administrativním přivtělením ukrajinské církve k Moskvě a jejímu patriarchovi.

Sovětský režim dvacátého století vlastně jen pokračuje v této politice - s tím rozdílem, že má dnes na svém území i uniáty, které rovněž připojil k moskevskému patriarchátu poté, ce průhledným manévrem uvnitř této církve zrušil platnost dohody s Římem.

Po druhé světové válce se ocitla všechna uniátská církevní společenství v zemích s komunistickou vládou. Od té doby se jejich situace podstatně zlepšila v Jugoslávii a také u nás se jim v r. 1968 podařilo dosáhnout alespoň legálního uznání, takže přes všechny obrovské nevyřešené problémy aspoň existují samostatně. V Polsku je jejich situace zatížena polsko-ukrajinským antagonismem, ale v poslední době se množí známky skutečného uvolnění vzájemných napětí. Kardinál Glemp jim k loňským vánocům poslal zvláštní pastýřský list a jeho významné gesto oživilo tužby i naděje na jmenování a vysvěcení vlastních biskupů v zemi.

Na prahu milénia, které je společné pro uniáty i pro pravoslavné, ať už ukrajinské nebo ruské, všechny společně pod pevným ateistickým vládním žezlem, rostou obavy, aby se oslavy nestaly za trpné asistence západního světa novou příležitostí k utužení sevření, ve kterém bojují ukrajinští křesťané o holé přežití. Podzemní církev zde pracuje dále, za velkých obětí, ale oficiálně mají být oslavy oslavami ruské pravoslavné církve a jejího patriarchátu, který už mohl otevřít v Moskvě informační centrum pro cizí účastníky oslav. Jejich průvodci budou dokonce kněží a seminaristé ze Zagorska, věc nebývalá... Kdo pozvedne svůj hlas na obranu pravoslavných Ukrajinců? Kdo půjde ještě dále, a promluví o uniatech?

Chýlí se k jaru

Chýlí se k jaru a dny se dlouží,
 přicházejíce tak trochu nesměle,
 že není všechno, jak by sis přál -
 Má slovo zas chlad a po skle louží
 i oken spěch fujavic klouže dál,
 drobečky z úběle
 ve špíně rozpouštěje.

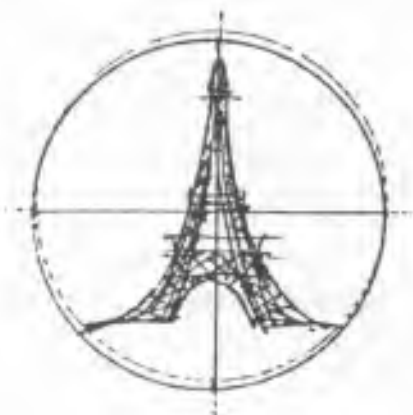
Zas chvíli prší a chvíli sníh se věje
 pro radost méně a více z beznaděje,
 a jenom potok si opánky rozvázal
 a protáhnuv se, až po těle
 střepinky ledu mu zacinkaly,
 za sluncem rozběh se bos,
 kde se tak opozdilo.

To sotva vyjde a hned se zas kalí,
 svítání píšťal a ros
 i rašení ohnivě dílo
 stále tak odkládajíc -
 To jako by v lednu bylo,
 v své kůry ledová krzna
 upjaty stojí stromy a keře
 k vrtkavým dnům
 v bázní a nedůvěře.

I skřivan mrzna
 zmalomyslněl nejspíše-
 osamělostí zpěvu měře
 chmurné zálohy vichrů a tmy
 z hlubin i od výše
 stahujících se nad námi,
 a havranům
 své místo zas postupuje ...

Jan Zahradníček, Stará země
 (Nepomucenum, Řím 1986)

Zajímavosti z domova a ze světa

Americký prezident *R. Reagan* vydal k desátému výročí Charty 77 prohlášení, ve kterém vyzdvihuje zásluhy Charty při obraně nespravedlivě stíhaných osob tím, že na jednotlivé případy upozorňuje světové veřejné mínění. Závěrem poukazuje na to, jak signatáři Charty pomáhají odhalit temno, zahalující sterilní politickou scénu v ČSSR.

6. ledna nastopili na místo dosavadních mluvčích CH 77 tři noví mluvčí. Jsou jimi *J. Lito-miský*, *L. Šilhanová* a *J. Vohryzek*.

Odstupující mluvčí spolu s novými vydali společné prohlášení k desátému výročí Charty, nazvané *Slovo ke spoluobčanům*.

RNDr. V. Fučík CSc., *K. Kuželová* a *A. Rázek* byli odvolacím soudem v Praze 4 uznáni vinnými trestným činem maření dozoru nad církvemi. Jejich podmíněčné tresty tedy byly potvrzeny a rozsudek nabyl právní moci.

V Obědném na Šumpersku se při příležitosti sňatku jednoho z hudebníků nekonformní rockové skupiny konal soukromý koncert několika podobných skupin v pronajatém sále. Večer skončil vtrhnutím policie do sálu a konfiskací všech filmů, pásků a kazet. Kdo protestoval, byl odvezen na policii a propuštěn až druhý den ráno.

M. Mrtvý, který je už od 24. července ve vazbě za rozšiřování a rozmožňování náboženské literatury, byl odvolacím soudem v Ostravě prakticky odsouzen k dalšímu vězení tím, že jeho případ byl na žádost prokurátora postoupen k dalšímu přešetřování. Původní rozsudek na třináct měsíců podmíněčně se tím vlastně mění v trest nepodmínečný. *M. Mrtvý* je otcem osmnáctiměsíčního syna. Do soudní síně byli přátelé souzeného vpuštěni až při čtení rozsudku. *F. Lízna*

a T. Kvapil byli převedeni na SNB, většina ostatních setrvala na chodbách budovy a hlasitě se modlila.

Další tři z funkcionářů pražské Jazzové sekce byli propuštěni z vězení 22. ledna tr. Ve vazbě nyní zůstávají předseda sekce *Karel Srp* a sekretář *Vladimír Kouřil*.

Místní divadlo v Ivry S/Seine dávalo na přelomu ledna a února starší Havlovu hru "Žebrácká opera" pod trochu překvapivým titulem *La Grande Roue*.

Příznačná polemika se rozvinula kolem *Erasmovy ceny*, udělené Václavu Havlovi a jeho prostřednictvím Chartě 77 za neúnavné a nenásilné snahy o zlidštění pražského režimu. Havel se neodvážil vyjet z Československa z obavy, že by mu byl znemožněn návrat, takže na jeho místě přečetl poděkovací řeč za přítomnosti holandské politické špičky včetně členů královské rodiny herec J. Tříška. Z exilu se tu a tam ozvaly kritiky věhlasu Charty, ve které jsou silně zastoupeni někdejší vysocí straničtí funkcionáři, z domova se ozvalo Rudé právo článkem "Tučná výslužka z Holandska", autor V. Doležal se při této příležitosti zesměšnil svou nekulturností: vyzvedává skutečnost, že Havel sám sebe v dopise, zaslaném do Rotterdamu, nazývá *bláznem*. Zřejmě nezaznamenal, že Erasmus, v Holandsku velmi vážený, se proslavil právě svým slavným a mnohokrát překládaným spisem *Chvála bláznovství* (*Morae condemium*), na který kultivovaný Havel činí právě náražku v textu, kterým se na Holanďany obrací.

Jak poznamenává J. Beneš v curyšském "Reportéru", právě my Češi, jsme podělili po Erasmusovi ono proslulé *Pravda Páně vítězí* - s tou příznačnou obměnou, že se nám z výroku nějak ten *Pán* vytratil. Není to v naší dnešní mizérii opravdu výtečný námět k úvaze o celém 'našem' dvacátém století?

Československý ministr zahraničních vězí, *Bohuslav Chňoupek* pobýval diskrétně na oficiální návštěvě ve Francii. Na závěr byl přijat francouzským prezidentem F. Mitterrandem a ministrem zhraničí J.-B. Raimondem. Mluvil se hlavně o odzbrojení, dále o hospodářských otázkách a doplňkem bylo setkání s někdejšími francouzskými účastníky partyzánského odboje proti nacismu hlavně ve slovenských horách.

V průběhu tiskové konference prohlásil soudruh ministr suverénně před přítomnými novináři, že v Československu jsou vzorně respektována lidská práva i náboženské svobody - proti vši evidentnosti, jak k tomu poznamenal novinář katolického deníku 'La Croix'.

Sv. Otec *Jan-Pavel II.* plánuje v tomto roce tři velké pastorační cesty - do Německé Spolkové Republiky, do Jižní Ameriky a do svého rodného Polska, kam zavítá jakožto hlava katolické církve už po třetí. Navštíví také Gdaňsk, důležitý symbol polského odboje proti totalitnímu režimu.

P. Jourjon, děkan teologické fakulty v Lyonu, komentoval v prosincovém čísle informačního bulletinu francouzské biskupské konference 5. dokument 'Dombské skupiny' o "Službě jednoty a společenství".

Dombská skupina existuje už padesát let a je volným sdružením francouzsky mluvících katolíků a evangelíků, usilujících o hledání cest ke znovunastolení jednoty mezi křesťany. Její členové mají být plnoprávními a věrnými členy svých vlastních křesťanských vyznání a modlitba má veliký význam ve způsobu spolupráce celé skupiny. Jednotlivé dokumenty se těší veliké morální vážnosti pro poctivost a pro křesťanského ducha, který panuje ve skupině. Sv. Otec Jan-Pavel II. se při návštěvě Lyonu v minulém roce o skupině velmi pochvalně zmínil, když vzpomínal jejího katolického zakladatele, otce Couturiera, který žil právě v Lyonu.

Titul posledního dokumentu je vlastně opisem papežského primátu a papežské služby a skrývá se za ním několik odvážných a průkopnických návrhů jak na adresu katolických, tak evangelických křesťanů.

Jen pro zajímavost: mezi katolickými zástupci jsou dva jezuité, profesori v domě Centre Sèvres, kde je sídlo České Katolické Misie a kde se také konají české bohoslužby.

Četli jsme knihu

(Ladislav Feierabend, *Soumrak československé demokracie*
Londýn, Rozmluvy 1986)

(Z knihy "Z vlády doma do vlády do exilu")

Mezi francouzským lidem nebylo pro válku žádné nadšení.

Často se mi zdálo, že mnoho Francouzů vlastně ani neví, proč bojuje. Slyšel jsem od četných neznámých, s nimiž jsme se sešli, že Hitler několikrát prohlásil, že na Francii nic nechce, a dokonce zaručoval Francii její východní hranici. Říkali, že Hitler tvrdí, že chce žít s Francouzi v klidu, a stále nabízí mír. Tak proč se bojuje? Jiní ujišťovali, že Hitler válku nechce, Francii nenapadl a stále na frontě udržuje klid, ale že francouzská politika je ve vleku Angličanů, jako za první světové války, a proto Francie musí za ně tahat kaštany z ohně.

Francouzské ovzduší bylo bolestné a plačtivé. Kde kdo naříkal a na něco si stěžoval, co souviselo s válkou. Typickým příkladem byla naše domovnice, jejíž muž byl mobilizován a sloužil jako telegrafista v jedné pevnosti Maginotovy linie. Domovnice věděla, že dosud nebyl vystaven žádnému nebezpečí a že byl celkem schován, i kdyby vypukla skutečná válka, ale celé dny proplakala nad nešťastným osudem muže, nad sebou a nad svou nezletilou dceruškou.

Často se mi zdálo, že francouzské veřejné mínění je pod vlivem německé propagandy, kterou rozšiřují němečtí agenti ve francouzském rouše.

Začal mne strašit ruský uprchlík, starý univerzitní profesor, kterého jsem potkával v kavárnách Rotonde nebo Dôme v Latinské čtvrti. Ztratil prý rodinu v bolševické revoluci a nyní žije život podobný pařížským clochardům. Mluvil inteligentně o všemožných věcech, ale vypadal hrozně. Měl ošuntělé šaty, sešlapané křápy a bylo ho cítit potem. Měl špinavé nehty a neupravené, rozčuchané dlouhé vlasy. Číšníci ho trpěli, poněvadž byl atrakcí a dovedl bavit hosty. Často mu podstrčili i večeři a dávali mu na kávu. Takhle vypadá inteligentní člověk, který byl vytržen z domácích kořenů! Takhle mohu jednou vypadat také já!

Když byla Paříž prohlášena za válečné pásmo, řekl jsem si, že je moudré a vhodné, aby ji opustil každý, kdo v ní nemá žádné povinnosti.

Hned jsem se připravil k odjezdu. Pečlivě jsem prohlédl archiv a spálil vše, co nebylo důležité pro budoucnost, ale mohlo ohrozit mnohé doma, kdyby to přišlo do rukou Němců. Významné dokumenty jsem odevzdal správce našeho domu

Mme Meyersové s tím, že je musí uložit na bezpečném místě, kdyby Němci přišli do Paříže. Věděl jsem, že se na ni mohu plně spolehnout. Kožich jsem dal pod svým jménem do úschovy obchodního domu Bon Marché a jiné věci jsem svěřil naší domovnici. Paleček, ač dosud nedostal povolovací rozkaz, odjel k našemu vojsku.

Když jsem v prosinci 1944 přijel v zastoupení československé vlády do Paříže, dověděl jsem se od domovnice, že Mme Meyersová byla Němci popravena, ale před svým zatčením moje doklady spálila a žádala domovnici, aby mi to vyřídila. Mme Meyersová byla statečná a čestná žena! Nebyla popravena proto, že v jejím bytě bydlel Hyka a já s Palečkem, ale jako židovka. Kdybych býval věděl, že je židovka, jistě bych jí nedal své dokumenty k úschově, abych tím eventuálně nezvyšoval její nebezpečí. Domovnice i dům Bon Marché mi všechny svěřené věci v roce 1944 v pořádku vrátily.

I na této malé ukázce je vidět jedna zajímavá skutečnost - jak totiž válka ve Francii ani zdaleka neznamenala takové přerušování kontinuity, jako u nás doma (a nebo ještě více v Polsku)!

Nadále sbíráme poštovní známky vystřižené s několikamilimetrovým okrajem z dopisů. Těm, kdo na nás už po dlouhou dobu pamatují touto cestou srdčně děkujeme a ty ostatní upozorňujeme znovu na tuto malou ale ve spojení s jinými účinnou cestu pomoci misionářům!

Pamatujte na nás i Vy!

V únoru a březnu si připomínáme

- 7.2. 1962 zemřel v Rotterdamu hudební skladatel Fr. Škroup, jehož jméno je spojeno s naší národní hymnou "Kde domov můj"
- 10.2. 1947 byla podepsána smlouva s poraženými státy ze 2. světové války
- 10.2. 1962 zemřel malíř Max Švabinský
- 14.2. 1932 zemřel spisovatel a teolog, biskup Ant. Podlaha
- 20.2. 1932 zemřel v Praze cestovatel E. S. Vráz
- 21.2. 1902 zemřel lékař a cestovatel Emil Holub
- 4.3. Popeleční středa - začátek postní doby
- 6.3. 1282 zemřela blahoslavená Anežka Česká, na jejíž svatořečení náš národ čeká už sedm století; dočkáme se letos?
- 9.3. 1857 zemřel Dominik Savio, první světec mladé kongregace saleziánů Dona Bosca
- 12.3. 1917 začala nezdařená "únorová revoluce" v Rusku - jakási genrálka na velkou, slavnou ...
- 13.3. 1977 zemřel český filozof Jan Patočka, kterému vděčíme ve dnešních těžkých dobách za velmi mnoho
- 14.3. 1937 památná encyklika Pia XI. "Mit brennender Sorge" proti nastupující nacistické ideologii hitlerovského Německa
- 23.3. 1887 se narodil malíř a spisovatel Josef Čapek
- 25.3. 1957 byly v Římě podepsány dvě důležité smlouvy:
- o utvoření Evropského Hospodářského Společenství (EHS, fr. "Marché Commun")
- o ustavení EURATOMu, evropské organizace pro výzkum a využití atomové energie
- 27.3. 1967 zemřel v Praze zakladatel moderní polarografie, nositel Nobelovy ceny, Prof. J. Heyrovský
- 30.3. 1867 koupily USA od carského Ruska za 7.200.000 \$ Aljašku

březen 1947 potulný pastevec naráží v blízkosti Mrtvého moře na jeskyni se zbytky prastarých rukopisů. V dalších letech zde, v blízkosti Kumránu, dochází k které jedinečně prohlubují naše biblické znalosti. Dodnes nejsou všechny vyhodnoceny!

 PŘEDPLATNÁ - PŘEDPLATNÁ - PŘED

Česká Katolická Misie v Paříži se před třemi lety ujala vpravdě nevděčného - ale nezbytného úkolu - vybírat předplatná našich římských časopisů

NOVÝ ŽIVOT (70,- F ročně) a

STUDIE (200,- F ročně)

 POMOZTE NÁM - ZAPLAŤTE BEZ UPOMÍNÁNÍ!

Schází celá řada předplatných, zvláště Nového života...
 upomínky znamenají desítky dopisů, evidenci, výdaje, čas ...

CAGNAT

UŽ JSTE ČET'
 POSLEDNÍHO HEGELA?

ANI NE, JA JEDINKY POČKAM,
 AŽ JE Z TUNO SERIÁL V TELEVIZI!

Oběžník se nám vrátil jako nedoručitelný

paní Skála H. 06500 MENTON
 pan Talián J. 75011 PARIS

K vánocům pozdravují všechny kolem České Misie

Herčíkovi z USA
 Brotánkovi z USA
 Blatňanští z Kanady
 Valdštýnovi z Kanady
 Pecháčkovi z USA
 Klimešovi z Kanady

Také otec Řechka OFM z Victorie B. C. (Kanada - jak asi tam vyslovují jeho jméno?) nám napsal dopis, ve kterém vzpomíná na svůj krátký pobyt v Paříži před mnoha lety a dotazuje se nás na naši činnost a na celkovou situaci církve ve Francii.

Otec Řechka je novým misionářem našich krajanů na kanadském západě, kde zůstal natrvalo po návštěvě, která mu byla jako zdatnému pensistovi umožněna z Československa!

Na Oběžník a Českou Katolickou Misi přispěli

Bačák	Bernhard	Bochet	Dubína	Filo
Flipo	Komeda	Kubů	Leveau	Lowys
Novotný	Pecháček	Pospíšil	Poupet	Roubíček
Schovanec	Skalská-S.	Stany	Streitzig	Smutek
Synek	Vanhoove	Vaníček	Veselka-Urbis	
Virtuoso	Vrzala	Weiss	Zoufalý	

Všem dárcům bez rozdílu upřímně

Pán Bůh zaplat!

Náš program:

Mše sv.: Vždy první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt na šest večer (17h15) v kapli domu

CENTRE SEVRES

35, rue de Sèvres

75006 P A R I S (tél. 45-44-58-91)

metro SEVRES-BABYLONE

Po mši sv. pravidelná setkání s kulturně-náboženským programem v sále č. 5 (přízemí domu)

Na leden, únor a březen jsme připravili

17. ledna - Promítnutí videokazety z návštěvy sv. Otce Jana-Pavla II. v ekumenickém společenství v Taizé
7. února - Beseda s otcem Bernáčkem, který bude ten den na hostem. Mnozí se s ním jistě velmi rádi setkají!
21. února - otec Kolář promítne 7. vydání videoprogramu v českém znění "Videomagazín"
7. března- otec Kolář promluví o ekumenismu, a to ve světle nedávných styků na nejvyšší úrovni (Assisi, návštěva sv. Otce v římské synagoze) i iniciativ 'zdola' (jmenovitě dokument dombské skupiny *Magistère de la Communion*)

"OBČANÍK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne

Certificat d'inscription n. 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15,- FF

Éditeur responsable: P. Petr K o l á ř SJ 35, rue de Sèvres 75006 PARIS
tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse:

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris